

«Temeljni zakon, ki urejuje terjanje davka na premožno imovino in ukrepi, ki se bolj podrobno urejujejo davek na zemljiške dohodke, ne vsebujejo nikakih določb, v smislu katerih bi bil dopuščena odprava tega davka vsled vremenskih nepravil. Kakor vsi dohodki od premožne imovine, ki so po svoji naravi negotovi in spreminljivi, tako je tudi zemljiški dohodek odvisen od slučajev večjega ali manjšega pridelka. Ta večji ali manjši pridelak ne more vplivati v korist finance ali davkoplačevalca na izpremembo že ugotovljenih svot, ki služijo za odmero davka, dokler ne pretečejo štiri leta odnošen dve leti, odkar se je ta davek ugotovil, kakor predpisuje za obe stranki zakon z dne 2. maja 1907 št. 222a.»

Tako slove dobesedno ministrov odgovor. Razen tega pa pripominja še minister Volpi: Kjer bi slučajno izostal dohodek ali kjer bi se pokazal manjši dohodek, kakor je oni, ki je bil ugotovljen v svrhu odmere davka, imajo prizadeti davkoplačevalci vedno odprto pot, da prosijo v času od 1. maja do 31. julija vsakega leta za popravo ugotovljene obdavčitve svote. Ako bi se njih prošnja spoznala za utemeljeno, bi se jim davek znižal s prihodnjim letom.

«Gospod. vestnik» št. 8.

Pozor pri železniških prehodih

Naši vozniki se opozarjajo, naj pazijo pri železniških prehodih, da ne pridejo pod vlak, odkar so se odstranile zavornice. Dan na dan se dogajajo nesreče in na takih mestih ni nikdar dovolj previdnosti. Rajši počakati, če se vidi vlak, kakor ga pa skušati prehiteti.

Dobili smo od raznih strani, kjer prekrižavajo deželo železniške proge, poročila avtomobilistov in voznikov, ki poročajo o raznih dogodljivih polnih neljubih prisenečenj ravno v zvezi z odstranitvijo železniških zavornic.

Pridrivi avtomobil po cesti, približa se železniškemu prerodu, le malce stisne zavore ter počasi prelazi preko železniškega tira in — že greši. Po zadnjih odredbah mora vsako vozilo namreč privoziti lepo do prehoda, se tankaj ustavi, pogledati, ako se bliža vlak in šele nato nadaljevati pot.

Nekateri soferji to že dobro znajo, ker so plačali tozadevno šolnino pri nekaterih prehodih, kjer so skrili lepo v zasedi milicariji in včasih tudi orožniki ter globijo vse voznike, ki se ne drže natančno navedenih predpisov, tako da je veselje. Posebno prehodi okoli Rihemberka so postali kar celi «ofiri» za voznike.

Dr. Klement Jug. — L. 1926.

Izdalo in založilo «Dijaško društvo Adrija» v Gorici. Tiskala: Narodna tiskarna v Gorici, Strani 156. Cena 10 lir. Knjiga obsega sledeče sestavke: Jelinčič, dr. Klement Jug; univ. prof. dr. France Veber, dr. Jug — človek in znanstvenik; dr. A. Sodnik, Aforizmi, dr. Bartol, dr. Jugov etični nazor; Jelinčič, Jug — planinec. — Dijaštvo, mladina, tebi je knjiga namenjena, tebi posvečena; posegaj pridno po njej! Noben slovenski izobraženec naj ne bo brez te knjige, ki odpira pogled v življenje tega genialnega Slovenca!

IZ NOVINARSKEGA SINDIKATA

Vodstvo fašistovskega sindikata julijskih novinarjev poziva efektivne člane, ki še niso poslali izjave o svojem pristopu, da čim prej pošljejo tozadevno izjavo tajništvu. Sporoka se sledeče mesto iz poslanice fašistovske zveze italijanskih novinarjev v Rim: «Jemljemo na znanje sedanjo sestavo vodstva sindikata in novinarskega krožka in z veseljem ugotavljamo, da se je tržaški sindikat prvi in najhitreje organiziral v smislu novih določb, za kar mu izrekamo toplo pohvalo.»

ZRAČNA POŠTA BRINDISI-CARIGRAD

S 1. avgusta se je otvorila zračna pošta na progi Brindisi-Carigrad. Pisma za to progo se morajo frankirati z navadno znamko za inozemstvo, a obenem še z dodatno znamko za zračno pošto. Začasno in do novih predpisov pa se bodo pošiljala pisma brez dodatnih znamk. V Trstu bo v veži glavne pošte posebna skrinjica za pisma za omenjeno progo z napisom: «Posta aerea». Pisma naj se stavijo v skrinjico vsako soboto (do 18.30), počeni s 7. avgusta.

Konsulski eksekvatur.

S 15. julija je bil podeljen g. gr. uff. Giulio Ucelli kr. eksekvatur za izvrševanje poslov častnega konsula Perzije s sedežem v Trstu.

V spomin dragemu prijatelju

Včeraj smo spremenili k večjemu počitku dragega prijatelja Josipa Ježa. Zavrata bolezen nam ga je v kratkem času iztrgala iz naše srede. V najlepši moški dobi je moral od nas on, katerega smo vsi, ki smo ga poznali, tako iskreno ljubili. Dasiravno zelo tihe narave, je bil počojni član raznih tržaških društev, ki so našla v vsaki priliki pri njem zlasti materialno podporo. Stanovskimi tovariši, med katerimi je bil splošno priljubljen, so se na dostojen in njega vreden način poslovili od njega, vsi pa mu ohranimo trajen in časten spomin.

KONCERTA V BISTRICI IN MIHOTIČI

ki sta se imela vršiti 7. oz. 8. t. m., odpadata radi ovir. Javi se to posebno povcem, da si ne tla delati nepotrebnih poti k vaju.

TRŽAŠKI BLAGOVNI TRG

Ceno dne 4. t. m. na deželo. Zelenjava: Solata 90—100, radič 60—80, hedes —, špinača 50—70, zelje belo 90—

110, vrzote 70, kumare 80—100, pesa rdeča 30—40, pesa bela 35—40, fižol v stročju (velik) 40—120, fižol za luščenje (lisasti) 120—230, fižol zelen mali 150—200, krompir 40—50, malcane 150—200, buče 40—60, paradižnik 30—60, paprika (zelenka) 220 do 320, česen 150—200, cebula 50—80. Sadje: «amol» 100—300, cimbarji 80—120, ronglo 200—250, češnje 120—220, marelice —, breskve 120—600, fige —, jagode (zadnje) 700, hruške 100—400, jabolka 60—200, grozdje 200—260, limone 18—40 L za zaboj, pomaranče 70 lir zaboj.

Zelenjadni trg nekoliko živahnješi od zadnjih dni. Velike množine paradižnika se razprodajajo večinoma naravnost konsumantom. Brezdomno gre tu za privatno izdelavo paradižnikovih konzerve. Krompir se že ob jadreničah nalaga v vozove in gre v skladišta prekupečevalcev. Toda tudi na trgu ga je bilo ta dan precej. Sadni trg je vedno živahnješi. Sadje češnjevrste vrste pridobiva na zanimanju. Kraljujejo «amol» in ronglo. Krasne breskve iz južne Italije imajo tudi precej povpraševalcev. Veliko je lubenic, ki kvotirajo 4 lir za stot. Kupčija sorazmerno dobra. Cene stalne.

Društvene vesti

— Slov. akad. dr. Balkan. Danes ob pol deveti uri društveni sestanek.

— Vred važnosti sestanka, udeležba članov obvezna. — Predsednik.

— Kolači. Danes se vrši redna pevska vaja ob navadni uri zvečer. Prosim točnost in da nihče ne pozabi! — Predsednik.

— M. D. Prosveta, Opčine. Danes zvečer ob 8.30 skupni sestanek s predavanjem v navadnih društvenih prostorih. Na sestanku se bo pobirala zaostala članarina. Pred sestankom posluje knjižnica. Radi važnosti dnevnega reda je udeležba vseh članov obvezna. Prosim točnost. — Tajnik.

TELESNA VZGOJA SPORT

TEHNIČNO VODSTVO NOGOMETA

Uradno poročilo (seja dne 3. avgusta 1926.) Tekma Adria-Prosveta: Se odobri 3:1 v prid Adriji. Zaključna tekma Adria-Prosveta: Se bo vršila 15. t. m. ob 17. uri na igrišču Obzora. V slučaju neodločenega izida se tekma podaljša za 2krat po 15 minut in v zopetnem slučaju neodločnosti se tekma nadaljuje do goala znače. II. divizija: Vse tekme so končale. Javljamo končno uradno redovanje:

Magdalena	16	13	2	1	38	10	28
Tommaseo	16	14	0	2	42	17	28
Jadran	16	9	3	4	38	27	21
Rocol	16	8	3	5	33	28	19
Primorje	16	7	2	7	36	35	16
Višava	16	5	2	9	21	29	12
Pracek	16	4	4	8	17	29	13
Adria	16	3	2	11	14	32	8
Zarja	16	0	0	16	7	39	0

Za uradnega prvaka II. divizije se preglasi M. D. Magdalena. T. V. N.

TEHNIČNO VODSTVO PLOVANJA

Uradno poročilo seje 3. avg. 1926. Plavalni meeting se prenese na nedeljo 15. t. m. Podrobnosti sledijo. T. V. P.

TEHNIČNO VODSTVO KOLESARSTVA

Uradno poročilo seje 3. avg. 1926. V nedeljo se bo vršila vzpodbujevalna tekma na progi, javljani v nedeljski številki. Odhod s Proseka, igrišče «Primorje», ob 9. uri zjutraj. Nagrade: 1.) Velika «vermeil»; 2.) Velika srebra; 3.) Srednja «vermeil»; 4.) Srednja srebrna; 5.) Mala srebrna. Ostali došli v maksimalnem času določene spominške svetinje. Vpisnina 2 liri se bo lahko plačala pol ure pred odhodom. Komisarij: Pri startu g. Koruza, na progi g. Kralj Josko. T. V. K.

TEHNIČNO VODSTVO HAZENE

Uradno poročilo seje 3. avg. 1926. Nakašeno dovoljena tekma: Prosveta-Ponzianna dne 1. t. m. Prvenstvo: Adria-Prosveta, dodatni čas tekme z dne 25. 7. 1926 se odira dne 8. avg. t. l. Začetek ob 10. uri zjutraj na igrišču S. D. Adria. Čete morajo nastopiti v formacijah kot zadnji. Sodnik g. Pavlovič. T. V. H.

NEDELJSKI LAHKOATLETIČNI MEETING

Minulo nedeljo je organiziral D. K. N. T. na trsteniškem igrišču lahkoatletični meeting, ki je v glavnem povoljno izpadel. Od napovedanih disciplin so tri odpadle, in sicer: skok v daljino, ker je v zadnjem trenotku odpravele škakalna deska, met kopja in stafeta, ker ni bilo prijavi. Tudi rezultati so, razen tekla na 100 yrdov, slabi, kar je pripisati pomanjkanju sistematičnih vaj. Omenbe vredno pa je dejstvo, da je bilo tega dne na igrišču precej občinstva, ki je z zanimanjem sledilo poteku meetinga in je z bodrilnimi klici vzpodbujalo posamezne tekmovalce. Očitvidno je, da se pri nas veča zanimanje za ta plemeniti sport, in lahko upamo, da mu polagoma ustvarimo s sistematičnim delom v doglednem času publiko, kakor jo že imata nogomet in hazena.

Sledi izid: Finale 100 yrdov: 1.) Bizjak (Zora) 11 1/8"; 2.) Škeri (D. K. N. T.); 3.) Strgar (Zarja); 4.) Cibic (Primorje). Tek 800 m: 1.) Lah (Zora) 22 7/8"; 2.) Miloš (Zarja); 3.) Macarol (Adria); 4.) Golob (Zarja); 5.) Cibic (Primorje). Tek 3000 m: 1.) Grčić (Adria) 11 3/4"; 2.) Novak (Zarja) razlika 7 m. — Trije tekmovalci so se med tekmo odtegnili. Met kroglice: 1.) Zmak Peter 8.28 m; 2.) Saje (Zora); 3.) Ukmur (Primorje); 4.) Furlan (Primorje). Met diska: 1.) Saje (Zora) 24.43 m; 2.) Bizjak (Zora). D. K. N. T. - «ZORA» 2:0 (1:0).

Po meetingu je pričela tekma med «Tommaseo» in «Zoro», na katere izid je močno vplivalo dejstvo, da so manjkale v četi Zore najboljše moči, ki so bile deloma nadomeščene z rezervami, ki pa so se jako slabo izkazale.

S. K. Concordia - D. K. N. T.

Prihodno nedeljo se na trsteniškem igrišču ponovno srečata ti dve četi. To srečanje obeta biti kar najzanimivejše z ozirom na uspehe, ki sta jih obe četi dosegli v zadnjem času. V prvi tekmi je sicer Tommasco podlegel Concordiji z rezultatom 4:6, vendar je sedaj predvidevati z ozirom na zadnje uspehe Tommasca, kakor s Sparto 3:0 in z Zoro 2:0, zanj boljši rezultat.

Iz tržaškega življenja

Samomor dekleta radi nesrečne ljubezni. Včeraj okoli 12. ure je vratarica hiše št. 2 v ulici Zonta našla v veži za vratmi mlado žensko, ki se je zvijala na tleh v hudih bolečinah in pretresljivo ječala. Vratarica je presenečena pristopila bliže in tedaj ji je udaril v nos oster duh po octovi kislini; obenem je zapazila, da ima mlada neznanaka polna usta zelenkaste pene. Po tej okoliščini je ženska klenulo uganila, kaj se je zgodilo. Začela je vpiti na pomoč in

tako vzbudila pozornost mimoidočih ljudi. Uvidevši za kaj gre, je nekdo hitel telefonirati na rešilno postajo. Kmalu nato je dospel na lice mesta zdravnik, ki je ugotovil, da je stanje mlade neznanke zelo nevarno; izpila je veliko količino octove kisline. Nesrečnica je bila nemudoma prepeljana v mestno bolnišnico, kjer so ji skušali izprati želodec. Toda kljub tej operaciji, ki se je le deloma posredila, se je nesrečna mladenka kmalu začela boriti s smrtjo in ob 16.30 je reva izdihnila v groznih mukah.

Na podlagi pisma, ki so ga razen nekaterih listin in predmetov našli pri njej, je bila samomorilka spoznana za 22-letno Justino Živic, rodom nekeje s Krasa, stanujoče v ul. Aleardi št. 8, kjer je služila pri družini Levi. Po vsebini pisma je bilo mogoče dognati, da je Živčeva imela dve let ljubavno razmerje z nekim orožnikom, dodeljenemu orožniški postaji v Brtoniglah v Istri. Iz nezanih virov pa jo je ljubimec pred kratkim zapustil. To je Živčeva — kakor je razvidno iz pisma — tako potrdilo, da je v razočaranju in obupu napravila konec svojemu mlademu življenju.

Pretop med ribiči.

Včeraj zjutraj se je skupina koprskih ribičev odpravila s svojimi čolni na ribolov na odprto morje. Ko so pluli na mesto, kjer so navadno ribarili prejšnje dni, so ugotovili, da so jih prehiteli čožotski ribiči. Dasi precej nevoljni nad vsiljivimi Čožoti, so Koprčani vseno vrhli mreže v morje poleg njihovih čolnov, upravičeno menec, da ribe ne poznajo lastniških predpavic. S tem so pa naleteli na odpor Čožotov, ki so bili v tem oziru očitvidno nasprotnega mnenja. Med obema strankama je prišlo do prekanja in končno so Čožotski ribiči obrnili svoje čolne proti Koprčanom, da bi jih prepodili. Kmalu sta sovražni brodovi trčili vkup. Ker so se Koprčani postavili pogumno v bran, se je razvila vroča borba, v kateri je prišlo do veljave ramovrstno ribiško orodje; glavno besedo so imela seveda vesla. Kdo ve, kako bi bila končala nenavadna pomorska bitka, da ni pripilul na «bojišče» motorni čoln pristaniškega kapitana z nekaterimi piloti, ki so prisilili nasprotni stranki, da sta sklenili premirje. Toda «bitka» ni končala brez zglob; mrtvih sicer ni bilo, a marsiakateri ribič je dobil v vrvežu kako hudo buno. Najhujeje je bil zdelan 53-letni Koprčan Peter Braini, ki je zvrnil tako močan udarec po glavi, da se je dobil nezavesten na dno čolna. Nesrečni «bojovnik» je dobil prvo pomoč od zdravnika rešilne postaje. Poškodba pa k sreči ni bila nevarna in Braini si je kmalu toliko opomogel, da se je mogel vrniti v krog svojih bojevityh tovarišev.

Livrarjeva nezgoda

Ko je 18-letni livar Marij Magro, stanujoč v ulici Media št. 24, včeraj popoldne vlivavil v livarnici Osvadella raztopljeno železo v model, mu je par kapelj razbeljene tekočine pljusnilo v obraz in na ramo. Siromak je zadobil hude opekline, zlasti na desnem očesu. Bil je prepeljan v mestno bolnišnico, kjer so ga sprejeli v okulistični oddelke.

Zalostan uplog.

Včeraj zjutraj je umrl v mestni bolnišnici mizar Anton Milič iz Malega Repna, o katerem smo poročali, da so ga predvčeršnjim zjutraj našli nezavestnega na cesti pri Proseku. Kakor znano, je zdravnik rešilne postaje, ki je bil poklican na lice mesta, ugotovil, da je moč pijan in nevarno holan na pljučih. Pozneje so pa zdravniki v bolnišnici ugotovili, da ima Milič tudi počeno črepinjo. Potemtakem je nesrečni mož postal žrtev alkohola, kajti smrtonosno poškodbo je očitvidno zadobil pri padcu v pijanosti.

Zagorenel umor pri Postojni.

V tork popoldne so otroci našli blizu železniške proge med Postojno in Rakekom truplo mlade ženske, ki je ležalo med grmovjem poleg proge. Vest o žalostnem odkritju se je naglo raznesla po vsej tamonjici okoli in kmalu je začel krožiti glas o groznom zločinu. Orožniki, ki so se takoj podali na lice mesta, so ugotovili, da gre res za krut umor. Nesrečna ženska je imela grozno rano na glavi, na vratu pa so se ji različno poznali višnjevi odtisi prstov, iz česar se je dalo sklepati, da jo je morilec zadavil. Rana na glavi je bila bržkone zadana z debelim kamnom, ki so ga našli poleg žrtve; kamen je bil ves oškropljen s krvjo.

Po natančnem poizvedovanju so orožniki ugotovili, da je umorjenka 30-letna Marija Blečić iz Voloske. Dalje so ugotovili, da Blečićeva, ki je bila glede moralnosti na zelo slabem glasu in je bila radi vlagarstva izgnana iz Trsta, imela ljubavno razmerje s 27-letnim podajcem Ivanom Dodičem iz Trsta, bivajočim v neki vasi blizu Postojne. Sum radi umora je padeł na Dodiča, ker se je izkazalo, da je bil mladenič zelo ljubosumen na Blečićevu. Ker so poleg žrtve našli njeno denarnico z neznanim zneskom denarja in zavoj perila, je izključeno, da bi šlo za roparski umor. Zločinu so morali dati povod čisto drugačni vzroki, glede katerih pa sedaj še ni ničesar znano. Dodič je bil takoj aretiran in odveden v zapor v Postojno. Mladenič je sicer priznal, da je imel ljubavno razmerje z Blečićevu, a glede krutega zločina trdi, da je popolnoma nedolžen. Orožniki nadaljujejo preiskavo.

Ulica Barzellini se podaljša. Dela, oziroma predpriprave za podaljšanje ulice Barzellini so končana. Goriška občina in državna domena sta zamenjali zemljišče. Ulica Barzellini pojde namreč naravnost v ulico Nasario Sauro v bližini gostilne Princič, jo preseče, pojde mimo vhoda v goriške zapore v park goriškega municipija in se konča v ulici Cappucini. Stroški so preračunjeni na 16.500 lir za podrtje obzidja pri sodniji in za sezidanje novega zidu na novem mestu, in 32.000 lir za ostala dela.

Sklepi upravnega odbora furlanske pokrajine iz seje dne 3. avgusta 1926. Zadeve, ki so se odobrile: Idrija: Dakev na električno energijo za električno razsvetljavo; kraljeva komisija: Prispevek za pogodovanje Krasa in gorate Furlanije; Trnovo: Obrtni in prodajalni davek; Planina: Bilanca 1926; Veliki dol: Bilanca 1926; Grgar: Bilanca 1926; Podkraj: Bilanca 1926; Vrtoljba: Bilanca 1926; Miren: Bilanca 1926; Lokavec: Bilanca 1926; Kojsko: Bilanca 1926.

Zadeve, ki so se odložile: Idrija: Izprememba obrtnega davka in njegova uporaba za 1926.

Izlet na Kucelj

Imeli smo društveni izlet. Bil je krasen dan. Komaj je izšlo solnce in so se jasno zarisale v nebo ogromne oblike Nanosa in razveličeni hrtbi Krasa, so se zgrinjale na gol vrh skupine za skupino. Kmalu ni bilo več prostora na vrhu. Pesem se je razlegala za pesmijo, da je odmevalo do Selovca in Cavnna. Bil je res vesel dan, tako poln tihega notranjega zadovoljstva in sreče, ki ne pozna dolina, njen hrušč in gostilne.

zavno sodišče je včeraj to obsodbo potrdilo a dalo obtoženki prostost, ker je odsedela kazen v pričakanju obravnave s Prodanom.

Zaljubljeni prvoga ministra.

Ferluga Ferdinand, živega Antona, iz Trsta, stanujoč v prenočevalnici v ulici Pondereas, je obtožen, da je pred časom v kavarni «Garibaldi» v istoimenski ulici rekel o prvem ministru dobesedno: «Musolini je «vigliaccio», in še par drugih za načelnika vladje žaljivih besed. Obtoženeec se izgovarja s popolno pijanostjo — na soboto pred usodnim dnem je potegnul plašč 60 lir, a se je znašel na strazarnici s še samo šest lirami. Priče govore drugače: Marešjalo Ciardino, ki je prvi izprašal obtoženca, trdi, da mu je popolnoma dobro odgovoril in ni kazal znakov pijanosti. Tudi druge pričje izpovedo podobno. Drž. pravdnik zahteva kazni, ki jo predvideva čl. 9. kazenskega zakonika (9 mesecev ječe) in vrhu tega še 900 lir globe. Branitelj adv. Lepore (uradni) oriše ambijent življenja obtoženca, se dotakne izpovedbe zadnje pričje, ki ni izključevala popolnoma pijanosti, ter prosi sodišče, da uveljavi čl. 8. drugi del k. z., ki olajšuje kazni radi pijanosti. Obsodba se glasi: 5 mesecev ječe in 500 lir globe ter poravnava sodnih stroškov.

Radi ene himnice.

Guavin Ivan iz Vidma je mlad, 24-leten fant, ki pa ima na raznih sodnih jezih cele kupe aktov — samo radi tatvine je že sedel desetkrat. Ima pa še nebroj drugih grehov na vesti. V Trziču, kjer je bil zaposlen, je bajje odnesel svojemu sostanovalcu novo žimnico, vredno 400 lir. To se

Vesti z Goriškega

Goriške mestne vesti

Lušički popolnoma oproščeni. — Obsojen samo na denarno globo radi nedovoljene nočne orožja.

Včeraj v sredo je še cel dan potekala razprava. Zagovornikovemu govoru je repliciral državni pravdnik, nato še zopet zagovornik. Dopoldne so porotniki kako poldrugo uro pretresali stavljena jim mnogostevilna vprašanja. Na podlagi njihovih odgovorov je predsednik prečital razsodbo, ki oprošča Lušičkega zapora, ker da je učinil svoje dejanje v popolni duševni zmedenosti. Obsodi se le na denarno kazni radi nočne orožja.

Navzočno mnogoštevilno občinstvo je s silnim odobravanjem pozdravilo oprostitve, tako da so morali orožniki miriti. Lušičky bo takoj odveden do meje ter izpuščen v Jugoslavijo kot jugoslovanski državljan. V Zagrebu ima brata profesorja na kliniki.

Proces je obračal v tej vročini, ko je splošno pomanjkanje dogodkov, pažnoga vsega občinstva nase. Posebno in Avčah se je silno napeto pričakoval izid procesa, pri katerem je bilo malone polovico vasi soudeležene kot pričje.

Vrgel je proces marsikakako svetlo jasnino v skrivnostno postopanje v političnem podrobem delovanju naših krajev na deželi. Značajni, osvetljeni po raznih izjavah prič oblasti in oblastnikov, so ne samo v Avčah, ampak po celi naši deželi. Po celi naši deželi romajo gotovi ljudje ono pot do bližnjega urada, pa nazaj do zastopstev kake stranke. Povsod drugod je tudi dosti ovad, protiovad, sumnjičev. Ena pa se je pokazalo v procesu, in to pa velja za celo deželo, za vse druge naše kraje. Vedina, velikanška večina ljudstva je zdrava.

Delovanje mestnih stražnikov v mesecu juliju 1926.

Oglobile se so sledeče osebe: 64 kolesarjev, ki so se vozili po poteh, določenih za pešce; 80, ker niso imeli na vozovih predpisane tablice; 46, ker niso imeli na biciklu zvonca; 57 radi prestopkov municipalnih predpisov; 25, ker so imeli odprto trgovino še po določeni uri; 16, ker so vozili prehitro; 13, ker so vodili pse, ki niso imeli nagobčnika; 9, ker so pustili živino nezadzorovano; 4, ker so praznilli greznice po starem, nehygieničnem načinu; 15, ker niso imeli svetiljke na kolesih in 17, ker niso imeli v izložbah predpisanih seznam cen. Skupaj se je oglo bilo 364 oseb, približno enajst oseb na dan.

Dela, oziroma predpriprave za podaljšanje ulice Barzellini so končana. Goriška občina in državna domena sta zamenjali zemljišče. Ulica Barzellini pojde namreč naravnost v ulico Nasario Sauro v bližini gostilne Princič, jo preseče, pojde mimo vhoda v goriške zapore v park goriškega municipija in se konča v ulici Cappucini. Stroški so preračunjeni na 16.500 lir za podrtje obzidja pri sodniji in za sezidanje novega zidu na novem mestu, in 32.000 lir za ostala dela.

Sklepi upravnega odbora furlanske pokrajine iz seje dne 3. avgusta 1926. Zadeve, ki so se odobrile: Idrija: Dakev na električno energijo za električno razsvetljavo; kraljeva komisija: Prispevek za pogodovanje Krasa in gorate Furlanije; Trnovo: Obrtni in prodajalni davek; Planina: Bilanca 1926; Veliki dol: Bilanca 1926; Grgar: Bilanca 1926; Podkraj: Bilanca 1926; Vrtoljba: Bilanca 1926; Miren: Bilanca 1926; Lokavec: Bilanca 1926; Kojsko: Bilanca 1926.

Zadeve, ki so se odložile: Idrija: Izprememba obrtnega davka in njegova uporaba za 1926.

Imeli smo društveni izlet. Bil je krasen dan. Komaj je izšlo solnce in so se jasno zarisale v nebo ogromne oblike Nanosa in razveličeni hrtbi Krasa, so se zgrinjale na gol vrh skupine za skupino. Kmalu ni bilo več prostora na vrhu. Pesem se je razlegala za pesmijo, da je odmevalo do Selovca in Cavnna. Bil je res vesel dan, tako poln tihega notranjega zadovoljstva in sreče, ki ne pozna dolina, njen hrušč in gostilne.

je zgodilo 11. aprila tek. leta. Oškodovani Fei Sante ne more povedati nič gotovega in tudi izpovedbe prič ne prinesejo stvari žaljevne čistosti. Zato prenese na zahtevo državnega pravdnika predsednik obravnave na prihodnje sredo, ker se smatra potrebno še zaslišanje nekaterih prič iz Trziča.

V hiši, kjer je služila 14 let, je krađa...

Prišel je pred sodišče kosček drame. V hiši Počkaja Josipa je živela do zadnjega obtožena Cerkevnik Uršula, 50-letna dekla. Služila je že očetu oškodovanca zvesto skozi dobo 14 let. Koliko ji je zaupal pokojni, se vidi iz zapuščinskih listine — imela je izgovorjeno sobico v hiši, svoto denarja in uživala je do svoje smrti kos zemljišča. Po njegovi smrti je bila gospodinja v hiši. Lansko leto v mesecu novembru je njen zaščitnik

velikih davkih ne ostane ficksa za razdrte občinske poti in druge potrebe.

Zgled, kako bi se dalo pomagati: V neki občini je nižji šolski nadzornik zahteval kar več novih šolskih sob in za sebe stanovanje, ki bi moral biti odlično opremljeno: pregrinjala, naslonjaci, mehke sedeže itd. Pa so se zbrali odličnejši možje in se podali k višji šolski oblasti v Trst. Tu pa je višji šolski nadzornik počul svojega podrejenca, češ, da je treba potpreti in občini ne preveč stroškov napravljati, da je navadna soba z navadno stolico in mizo dovolj za njegov urad. Pokazal je ta višji uradnik, da sam on nima nič boljše sobe in čisto navaden stol. Nato vprašal nižji nadzornik, zakaj se pa tajniku dovoli taka noblesa in tako veliki prostori? Višji nadzornik pa odgovori: «Jaz ukazem čez Vas, a tajniku ukazujete zopet drugi. Kadar se pa ljudje — občinarji — oglašajo zoper tajnika pri njegovem predstojniku, dobi tudi tajnik pomoč, kako je treba varčiti z občinskimi imetjema. Storitve potrebne korake! Samo kletki, škripati z zobmi in obupavati nič ne izda. Ukreniti je treba kaj! Stroški se morajo zmanjšati. Dalje smo verovali, da morajo pri tajništvu pomagati še drugi pomagači, podtajniki, podtajnica in Bog ve še kdo. Sedaj pa vidimo, da to delo ni tako grozno, ker je glavni tajnik prevzel š čeno občino in vendar ga delo ne zlomi... Zdravimo se, pa pojasnimo višji oblasti, da nam vse to prizadeva prevelike doklade: Za našo občino zastopuje samo en tajnik in samo ena dvorana, ki jo lahko brez vsakega zidanja dobimo. Štediti, štediti je treba, ker se sicer zadušimo v dolgovihi Občinar.

ŠUŽI PRI KOBARIDU.

Oglasiti se nam je treba tudi nam, da po vsem svetu, da živimo in da hočemo živeti! Ni čuda, da ni bilo glasu o nas, saj smo že nekaj let sem spali in to ne dočela po naši krivdi. Pusta in brezplodna so bila ta mrzla leta, a letošnja pomlad je pregnala mrz iz naših vrst in v naših srcih užgala nov plamen za prosvetno delo. Dne 15. t. m. že komaj po 3 mesecih preorenja, uporoži naše Izobraževalno društvo lepo Ganglevo štiridejansko dramo «Sad greha». Ne zamudite te lepe prilike, ki se vam nudi! Ne ho vam žal!

TRNOVO PRI KOBARIDU

Iste skrbi, ki tarejo vso soško dolino, nas tlačijo še v večji meri kot drugje. Zadržajo leta smo srečno spet zaredili toliko živine, kakor smo jo imeli pred vojno. Mislili smo, da bomo spet imeli blagostanje, ko bo hlev poln. Pred nedavnim smo pri nas razdelili «majno» — skupno posest. Po večjem smo jo posestniki lepo potrebili in s tem pridobili precej dobre paše. Zato smo pa mogli zarediti več živine, kot smo jo sploh kdaj imeli. Živine je sedaj dosti, preveč kupcev pa nikjer ni, cena pa tako strahovito nizka. Letos pa, še tako vreme, ki nas neprestano ovira, da bi mogli spraviti seno pod streho.

MIREN

Dramatični krožek «Ipava» - Miren se zahvaljuje p. n. občinstvu, ki je obiskalo v tolikem številu našo drugo prireditev. Zelo žal nam je, da nismo mogli predstaviti ves program vsled dežja. Upamo pa, da nam bodo vsi oprstili in ohranili isto zaupanje vnaprej do nas. Zahvaljujemo se vsem dobrotnikom, ki so nam na katerikoli način pripomogli, posebno pa gg. Pelikan & Cea - za posojeni les, in to v taki množini. — Zdravo! — Dr. kr. «Ipava» - Miren.

OSLAVJE

Prireditev, ki se je imela vršiti minulo nedeljo, se ni mogla dokončati, ker se je vtil dež in razgal množico. Veselica se ponovi prihodnje nedelje dne 8. t. m. ob 4. uri popoldne. Spored ostane isti. Vstopnina ho znizana.

VRTOJBA

V torek zjutraj so se vršile številne hišne preiskave v gornjem koncu naše vasi. Ljudje so temu že navajeni, tako da ni to vzbudilo niti najmanjšega zanimanja.

SVINO PRI KOBARIDU

Vprašanje razdelitve skupnih zemljiš je razgibalo pri nas duhove. Gre za našo planino Svino na Matajurju, ki je v stanu dati paše za 110 do 120 glav živine. Gosp. komisar kobariški Miglioretta je dal potrdilo, da občina ni upravičena, niti se ne poteguje za lastništvo te planine. Upravičenci, vseh iz Svina, nas je 25, ki že čez 60 let uživamo pašo za vsi žvki, ki jo imamo. — Sedaj je nastalo majhno navzkrižje glede vpisa. 20 upravičencev je namreč mnenja, da bi se stvorila združba vseh upravičencev, ki bi priznala vsakemu pravico do paše za toliko živine, kolikor jo je imel doslej. Vpisala pa bi se je za druga. 5 upravičencev pa je mnenja, da bi se jemali vsi lastniki z enakim deležem in pravico do paše za 5 glav. Ta zadnja rešitev pa bi nedvomno ne bila pravična niti gospodarsko-koristna. Pravična bi ne bila, ker bi nekateri dobili več kot so imeli doslej, drug pa manj. Gospodarska pa bi ne bila, ker bi trpelo škodo naše mlekarstvo, posebno pa oni mali posestniki, ki to najbolj zahtevajo. Sedaj je na planini 30—40 glav mlečne živine. To je ravno toliko, da se obrat za delanje sira še izplača, dasi je zaradi male množine mleka dražji kot na drugih planinah, — kar je lahko razumljivo, saj drugje prispeva za vzdrževanje sirarja in pastirjev več posestnikov, — torej je delež manjši. Po preuredbi bi torej oni posestniki, ki imajo več kot pet glav živine, in teh je večina, morali to odvečno živino poslati na druge planine — seveda proti plačilu, ali pa si kupiti od onih, ki nimajo toliko živine, pravico, da smejo pasti. Jasno pa je, da bi dali živino tja, kjer je ceneje. Ker je obrat z mlečno živino na naši planini dražji kot na drugih, večjih planinah, bi seveda dali posest-

niki ravno mlečno živino drugam. To bi imelo za posledico, da bi se na naši planini sploh ne izplačalo delati sira. Skodo bi trpelo naše mlekarstvo sploh, najbolj pa oni mali posestniki, ki bi imeli vsi živino le na tej planini. — Upamo zato, da bo zdrav gospodarski smisel naših ljudi prevladal popolnoma, da se vsi zedinemo za združbo na podlagi sedanjega stanja. Nekateri naši kmetje so se začeli zanimati za murvorojo in svilorojo. Murva prinaša zelo dobro uspeva, in ne stane nič več gojitev. Lahko bi pa nam postala dober vir dohodkov. Sedaj hodi vsako leto pet do deset deklek v Trst služiti. Koliko bi jih lahko ostalo doma, če bi se res krepko začeli pečati s svilorojo!

Doslej so hodili naši fantje vedno v Avstrijo, v koroške gozdove. Nemci so jih zelo radi sprejemali, ker so bili dobri tesarji in drvjarji; sedaj so pa avstrijska obalstva prepovedala dajati vizum za potne liste. In fantje morajo ostati doma. Sedaj je sicer še dela v gozdu na Stolu. A kaj bo potem?

Živina je tudi po ceni, da Bog pomagaj! In nikjer nobenega kupca. Pa to ravno sedaj, ko so ljudje komaj zaredili živino — marsikje še več kot pred vojno — ter upajali, da si opomorejo. Sedaj pa naj trpajo tako po ceno. — Med Svinim, skozi Sužid do glavne ceste med Robičem in Starim selom, vodi cesta, ki jo je napravilo vojaštvo pred vojno. Cesta je na to stran gotovo potrebna. Vendar se pa do sedaj še ni občina izrazila, ali jo obdrži ali ne, in lastnikom odplača izgubljeno posest. Skrajni čas je že, da se občina o tem jasno izrazi ter posestnikom izplača kupnino in začne cesto popravljati, ker je sedaj v takem stanju, da je voznišči ne morejo več uporabljati. Ali pa naj pove, da je ne odkupuje, da lastniki lahko izrabijo svojo zemljo. Posestniki so na splošno nevoljni nad tem položajem, ki nikomur nič ne koristi.

PODGORA

Trpljenje in stradanje delavstva. Skrčenje urnika ter tudi plač na tako grozno nižino, kot jih prejemanj sedaj pri nas delavci in delavke, pomeni počasno izstradanje delavskega stanu. Delajo delavke štirinajst dni in prejmejo koncem koncev kakih borih 35 lir. Dela se v tovnici le 5 ur na dan. Plače delavcev potekajo med L. 2.10 — 2.40. Prejme torej posamezen delavec 120—130 lir vsakih 14 dni in s tem mora vzdrževati svojo družino. Ne pride mu na dan niti deset lir in vendar mora skrbeti za stanovanje, hrano in obleko otrok. Zato se je pa počasi počasi naselila beda v delavske družine. Ne morejo več kupovati niti najpotrebnejših oblek in obuvaj, hrano imajo revno in pomanjkljivo, vedno več shujšanih postav se vidi po cestah. Prihranki so izčrpani. Delavskih mas se polšača obup.

KOBARID.

V nedeljo dne 1. avgusta malo pred polnočjo sta gasilski trobenta in plat zvona naznanjala že spet v Kobaridu, da je prišlo goreti v vojašnici g. Jurečiča. Naši vrli ognjegaści so, čeravno jim je njihovo društvo razpuščeno, bili takoj z brzgalnicami na licu mesta ter po večurnem trudopolnem gašenju udušili uničujoče plamene. Kako je ogenj nastal, se še ne ve — v vojašnici so bili nastanjeni vojaki — upajmo, da bodo to dognala preiskava. Nastala škoda je krita z zavarovalnino. Vsi ljudje ne vedo niti v kako velikanski nevarnosti je bil Kobarid to noč. V sobi, poleg koje je izbruhnil ogenj, je bilo shranjenih več sodov bencina in le par metrov so bili oddaljeni plameni — gorje, ako bi dosegli bencin. Sledila bi neizogibna eksplozija, ki bi ne uničila samo vojašnice, temveč tudi sosedne hiše, nato bi pa ogenj še z večjo silo nadaljeval svojo uničevalno delo. Bog ve, koliko hiš bi postalo žrtev uničevalnega elementa! Pri tem se moramo čuditi našemu varnostnemu oblastvu, ki trpi, da se tolike količine lahko zgorljivih snovi hranijo v nezavarovanih prostorih sredi trga.

Zahvaliti se moramo le našemu vrlému gasilstvu in tukaj nastanjenemu vojaštvu, ki je energično zatrló ogenj in preprečilo pretečo katastrofo. Čudno se nam zdi, da naše oblasti takemu nepotrebnemu društvu, kot je ognje-gaško, ne pustijo delovati. Krožijo govorice, da se namerava vpeljati v Kobaridu policijsko gasilstvo, ki bi bilo plačano od občine. Mislimo, da bi to pomenilo za finančno slabo stoječo občino brezpotrebno novo obremenitev, saj je bilo kobariško prostovoljno gasilsko društvo vedno kos poverjenj ni mu nalogi. Kobaridci.

Železniški rekord iz Volčjedrage v Prvačino. Železniško progno med Šempetrom in Volčjedrago so začeli širiti. Postavili bodo dvojen tir. Ni sicer na tej progi bogvejak prometa in je zadostoval en tir. Lahko pa se bo rabil dvojen tir in zato že odkopavajo manjše grude delavcev nabrežnje bližnjih vinogradov. Marsikaj lep kočček vrta in vinograda se bo moral umakniti novemu tiru. Tudi železniški prehod od Turebe proti Prvačini, preko katerega pelje sedaj cesta, bo v kratkem podrt, ker preozek in preslab. Na njegovem mestu bodo zgradili širšega in močnejšega. Ta čas pa bo šel promet drugod in sicer bodo zavili vozovi pred volčjedraško postajo na stransko cesto, ki jih prevede na ono proti Biljam, od tu dalje mimo Koglotove opekarne zopet nazaj na prvačinski cesto. Brž ko popravijo cesto mimo Koglotove opekarne, bodo podrti železniški prehod in začeli zidati novega.

Iz tržaške pokrajine IZ PLAVIJ Pretekli teden je bila v naši vasi posebna komisija, ki je pregledala gnojnice. — Studencev in cest, ki so potrebni očiščenja in popravila, komisija ni ogledovala. — Bilo bi tudi to potrebno. Zopet imamo sitnosti z napismi na naših grobnih spomenikih. Ker je naša vas čisto slovenska, so seveda tudi napisii slovenski. Nekoliko napisov je tudi italijanskih, in sicer na grobovih, kjer so pokopani nekateri pokojniki iz Zavalj. Ničte se ne izpodtika nad temi napisii — naj bodo slovenski ali italijanski — in zato ne moremo razumeti, da uvaja občinska uprava v tem pogledu novotarije, o katerih ni nahiče nikdar misliti. Napisii da morajo biti le italijanski, a kdo hoče imeti napis, da

mora napraviti posebno prošnjo na občino. Če bo občina dovolila dvojezične napise, potem bo smel stati tudi slovenski napis, drugače pa ne. Poleg tega bo treba plačati še pristojbino, in sicer za lesen križ L. 5, za kamenit pa 20 L, in to samo za dobo 10 let.

Znanost in umetnost

DR. LUBOR NIEDERLE:

Narava in kultura starih Slovanov

(Nadaljevanje; gl. tudi «Edinost» od 29. VII. in 1. in 3. VIII.)

(S pisateljevim dovoljenjem prevedel dr. Joahim Ražem)

Z ljubeznijo do svobode se tesno družijo hrabrost, s katero so se Slovani bojevali za svobodo in seveda tudi za staro vero svojih očetov. Da so se Slovani vedno in povsod junaški bojevali, pa naj so brnili svojo domovino ali naj so se bojevali kje daleč proč od nje na ropanju, imamo celo vrsto enoglasnih pričevanj od prijateljev in sovražnikov. Pogum, s katerim so šli v boj samo na lahko oboroženi, omenjajo že najstarejši grški viri iz VI. in VII. stoletja, potem arabski viri Al-Bekri, Dimeški, Ibrahimi ibn Jakub in izrecno tudi nemški viri, posebno Adam Bremski, Vita Sti Adalberti od Canaparja, Herbord, Saxo Gramatik, kateri so v ostalem polni tudi neugodnih poročil o tem, s kako živostjo in hrabrostjo so se branili Slovani pred nemškimi prizadevanji. Detmar pravi o Slovanih, ki so branili Nemški grad proti Nemcem, da ni še nikdar videl vztrajnejše in sposobnejše obrambe. In ravnotako je bilo na vzhodu. Ko je leta 972. Svjatoslav vzpodbudjeval pred Dorostolom padajoči duh svoje vojske in jo nagovarjal k nadaljnemu boju z besedami: «Pri nas ni navade, da bi se obvarovali z begom v domovino, ampak da ali živimo kakor zanačovalci, ali pa da po izvršitvi odličnih dejanj slavno umiramo», je to sicer nagovor normanskega kneza na vojsko, v kateri je bilo še mnogo germanskega življa, toda ni dvoma, da je tako govoril tudi k svojim Slovanom in da so se ti tudi po tem ravnali. Zgodovina ruskih bojev na Balkanu stalno potrjuje velik pogum ruskih Slovanov. Tudi jezikoslovje prinaša četudi podrejeni dokaz v mnogih imenih kakor so: Vojislav, Borislav, Borivoj, Bristlav, Vladivoj, Ratibor, Mstislav, Mstidrug in pod., ki kažejo na važnost bojnega opravila pri Slovanih.

Za nebojevitost Slovanov v smislu herdersko-kollárjevske teorije imamo praznoprav samo en dokaz, znani in večkrat citirani, — Theofilaktovo in Theofanovo vest o treh Slovanih, katere je ujel 1. 591. cesar Maurikios. Ti ujetniki, ki so imeli v rokah namesto mečev kitare (t. j. gosli), so izjavili cesarju, da izhajajo iz naroda ob severnem morju, ki ne pozna ne železa in ne orožja, in da so zato odklonili Hakonovo prošnjo, da bi mu pomagali proti Rilmjanom.

Toda ne glede na to, da pomanjkanje mečev v slovanski vojski v VI. stoletju ničesar ne pomeni za bojevitost, ker je bil takrat meč pri Slovanih, kakor vemo iz drugih virov, sploh še izjema, nosi celo poročilo na sebi očividni znak zmetničenja. To je ozdiv ali starih getskih tradicij, katere je tu Theofanes apliciral na Slovane, ker so bili v tej dobi identifikirani z Geti, ali pa so vse besede ujetih vohunov samo od njih izmišljene, da bi ušli za vohune navadno določeni kazni. Zato so razlagali, da so od miroljubnega naroda, ki ne pozna orožja sploh in ne železa in ki ljubi samo godbo in petje... Da v resnici slovanski narod ni poznal takrat orožja in železa, najboljšje govori istodobna zgodovina, težki boji Maurikievih armad in zmagonosno prodiranje na ves Balkan in v Grčijo.

Od drugih lepih slovanskih lastnosti se še nekolikokrat navaja vztrajnost,

PODLISTEK

JULES VERNE: (48)

Skrivnostni otok

Objadrali so Celjumni rt in okrog štirih se je Bonaventura zadržala ob ustju Hvale. Se tistega večera so pretehtali in določili vse potankosti ekspedicije. Vsi so bili mnenja, da sta pač Penocroff in Harbert kot izvežban mornarja najprimernejša za to potovanje. Če sta odinila naslednjega dne, to je 11. oktobra, bi morala prispeti tja v toku 13. ker ob tem vetru je zadostovalo osemindtirideset ur za prevoz stopetdesetih milj. Če so računali en dan za počitek na otoku, tri do štiri dni za povratno vožnjo, tedaj bi se utegnila vrniti na otok Lincoln 17. Vreme je bilo lepo, tlakomer ni zaznamoval nikakih izprememb, veter je pihal v vedno isto smer; vse je kazalo torej na srečen uspeh vrlih mož, ki ju je gnala ljubezen do bližnjega tako daleč od njih otoka. Najprej so določili, da ostanejo doma Cir Smith, Nab in Gedeon Spillett, toda temu se je upr Gedeon Spillett, ki se je smatral še vedno za poročevalca «New-York-Herald». Izjavil je, da bo rajši plaval za ladjo, kakor da bi zamudil tako priliko; tako so se morali udati in ga pustiti na potovanje. Večer so porabili za to, da so spravili na ladjo nekaj posteljnine, orožja, orožje, municijo, kompas, živila za približno osem dni it. To je bilo hitro narejeno, nato so se podali naseljenj zopet v granitno hišo. Naslednjega jutra ob petih so se poslovili.

potrpežljivo prenašanje vročine in mraza ter raznih nadlog in smrti, nadalje delavnost, ker jim je delo napravljalo nekako razkožje, potem glasom Herborada čistota pomorske domačnosti in pa nekolikokrat poudarjena poštenost poročenih žen, o kateri sem že imel priliko razpravljati na drugem mestu. Z njo je v zvezi deloma tudi prostovoljna smrt, v katero so se žene podajale, ko jim je umrl mož. Razmerje napram ženi v družini je bilo očividno sploh lepo.

Iz navedenih zgodovinskih vesti je narava starih Slovanov in njih etična poteza dovolj jasna. Lahko mirno rečemo, da so imeli Slovani vse lastnosti, katere označujejo barbare I. tisočletja, pa naj so to bili Germani ali Sarmati ali pa Kelti, namreč grobost narave, bojevitost, masčevalnost in krutost proti sovražnikom, da niso znali držati pogodb, ako je šlo za premaganje sovražnika, za odrešenje suženjskega jarma ali vsiljenega verstva, toda da so pri tem odločno hodili v boj, se junaški bojevali in rajši žrtvovali življenje, kakor da bi prostovoljno sprejeli tuje podanstvo. Početna zgodovina Slovanov iz V. do XI. stoletja je polna teh dokazov in nikjer ne slišimo, razen v zmotnem Theofilaktovem poročilu, da bi bili miroljubni, nebojeviti, golobni narod. In ko je vladal med njimi in sosednimi narodi mir in ko so Slovani živeli v miru, demokratično v skupnem

*) Prof. dr. Lubor Niederle piše v I. zvezku Življenja Slovanov, ki tvori kulturni del Slovanov starosti, str. 248: «Više in najpomembnejši del slovanskih porebnih obredov je bila ravnokar omenjena prostovoljna ali prisiljena smrt ene preživetih žen, o čemur tudi služnjači. Imamo vrsto starih vesti, ki potrjujejo, da so pri poganskih Slovanih žene spremljale svoje može na drugi svet, in obstojajo tudi nekateri arheološki dokazi, katere moramo istotako razložiti s pomočjo zgodovinskih paralel. Skupno z ženami je sledilo kakšenkrat tudi služništvo svojemu gospodarju in v gospodu v prostovoljno ali prisiljeno smrt.»

Potem citira prof. Niederle Maurikiovo Strategiko, ki pravi: «Njihove žene (sc. slovanske) so deviške nad vso človeško prirojenost in po večini smatrajo smrt svojega moža za svojo lastno smrt in se prostovoljno obesimo, ker ne smatrajo vdovskega stanu za življenje.»

Nadalje je karakterističen naslednji citat: «Ce je umrl imel tri žene, in če ga je ena izmed njih ljubila, je postavila k njegovemu truplu dva kola, katera je navpično zasadiła v zemljo. Potem je položila na počez tretji tramič, privezala na sredi vrvi, postavila se na stolček in konec vrvi si zadržala okrog vratu. Ko je to napravila, ji spodmaknejo stolček izpod nog in ona obvisi in visi, dokler se ne zaduši in umre. Ko izdahne, jo denejo na ogenj, kjer zgori.» Pri Rusih je sedla žena, kateri je umrl mož, ki ga je ljubila, v sobo in tam umirala. Sploh se je slovanska žena usmrtila, ako je umrla moža ljubila. Prip. prevajalca.

(Dalje na IV strani)

Poslano*) Radiološki kabinet Dr. G. Smerchinich Gorica, Via Seminario št. 24 bo ostal v mesecu avgustu odprt vsaki dan od 8½ do 18. izvzemši v četrtkih popoldne. Diagnostika in zdravljenje z žarki X Aparat prenosljiv tudi na dom. 830 *) Za članke pod tem naslovom ne prevzema uradništvo nikake odgovornosti.

MALI OGLASI BERLITZ-SCHOOL Via Torre bianca 21, pouk in prevodi v vseh jezikih. (1135) MLEKARNO srednje vrste, kupim ali vzamem v najem. Poudbe na Dominik Štrekelj, Gorjansko št. 61, p. Komen. 1210 SOBICA s posteljo se odda mladeniču. Via Petronio 10/II, Stanko. 1211 BRIVSKEGA podelavca sprejme takoj A. Vremec, Općine št. 104. 1212 GOSPODIČNA 26-letna, neomadeževane preteklosti, poseduje trgovino, želi znanja z 36-letnim gospodarjem, izobraženim, dobrega srca in da nekaj posejude. Ponudbe s sliko pod «Tajna sreča» na upravništvu. Tajnost zajamčena. 1208 SLUZIKINJA zmožna gospodinjstva na kmetiji se sprejme. Starejši imajo prednost. Plača po dogovoru. Orlek št. 16 pri Sezani. 1209 OSEMNAJSTLETNO dekle želi stopiti v službo k boljši družini v Trstu ali bližnji okolici kot sobarica ali tudi k otrokom. Govori slovensko in italijansko in je dovršila 1. tečaj obrtne šole. Naslov: Božomira, poste rest., Miren. 1213 VODA «DELL'ALABARDA» PROTI IZPADANJU LASI Vsebuje kulin in je vsled tega posebno priporočljiva proti prhljaju in za ojačenje korenin. Steklenica po L. 6 se dobiva samo v lekarni «Castellanovich», Trst, Via Giuliani 42. 1161 BABICA, avtorizirana, diplomirana, sprejema noseče. Adele Emerschitz-Sbaizer, Farneto 10 (podajšana Giunastica), lastna vila, tel. 20-64. 1162 PRIZMAČINE daljnogleda, tudi pokvarjene, kupuje Giusto Hirsch, optik, Via Mazzini 36 - Trst. 1196 KOVASKA oprema, popolna, v jako dobrem stanju, se prodaja po zelo ugodni ceni. Priporočljiva za kovače, začetnike. Postojna št. 112. 1184 SENO, suho, zdravo, prešano, v vsaki količini, kupi Kmetijsko trgovsko društvo, Trst, via Raffiniera 4. 1182 GLYKOL je pravi dobroinik vseh onih ki trpijo na živčni oslabelosti, glavoboli, pomanjkanju slasti. Glykol je splošen in energičen obnovitelj. Prodaja se v lekarni Castellanovich, Trst Via Giuliani 42. 1200 ELIZIR CHINA. Jako okusen. Vzbuja tečnost in je najboljše zdravilo proti zločnim slabitostim in za rekonvalescenco. Steklenica L. 6.—, Dobiva se samo v lekarni Castellanovich, Via Giuliani 42. 1173 BABICA, avtorizirana, sprejema noseče. Govori slovensko. Slavce, Via Giulia 29. 1164 KLAVIR znamke Seifert - Dunaj se prodaja iz druge roke. Naslov pri goriški upravi. 1208

S potrjim srcem naznanjamo pretžno vest, da je naša preljubljena Mimi Doljak roj. Škeri v torek, ob 7. uri zvečer, prevedena s svet mi zakramenti, v mladosti 37 let, izdihnila svojo blago dušo. Pogreb se bo vršil danes, četrtek, ob 3. uri pop. iz mrtvašnice mestne bolnice. TRST, 5. avgusta 1926. 834 Frane, soprog. Tihomil, sin. Ivana Doljak, svakinja.

Zaloga kubinjske emajlirane (glinaste) posode Najnižje konkurenčne cene. PRODAJA SAMO NA ČEBELO Iesene pipe, s plutec češkega izvora, tuči in svetljik, jedilnega orožja, SKAFOV, VEDER prve vrste in po zmernih cenah, decimalnih mer za tekočine, strglji, mlincev za kavo, kotlov, penav, ščipalk zaperilo, likalnikov in vseh drugih potrebščin iz železa, cinka in pokositrenega železa. FRATELLI LEDERER TRST — Via G. Galatti 14 nasproti glavne pošte — TRST

li. Slovo je bilo pri obeh strankah genljivo; Penocroff je razvil jedra ter zakrnil proti Celjumnemu rtu. Ko ga je obšel, je obrnil ladjo v južnozpadno smer. Bonaventura se je zibal za četrtil milje od obrežja, ko so potniki videli na vrhu nad granitno hišo dva moža, ki sta jim mahala v pozdrav. Bila sta Cir Smith in Nab. «Naša tovariša! je vzkliknil Gedeon Spillett. To je prva ločitev po petnajstih mesecih.»

Penocroff, poročevalec in Harbert so odzdravljali in v kratkem je granitna hiša izgnila njih očem za rtom. Nekaj ur so imeli z Bonaventuro neprestano še na vidiku južno obrežje otoka Lincoln, ki so ga videli v obliki zelenega kosa, nad katerim se je dvigala Franklinova gora. Čim bolj so se oddaljevali, tem nižji so se zdeli njeni vrvtvi, ki so vabili mimo plavajoče ladje k izkrcanju. Okrog ene popoldne so v razdalji desetih milj od obale pasirali Kačasto predgorje. Iz te daljave niso več zaznavali posameznosti zapadnega obrežja, ki se je raztezalo do razraskov Franklinove gore, in tri ure pozneje je izgnil ves otok Lincoln pod obzorje.

Bonaventura—je izvrstno jadrna. Lahno se je vzpenjala po valovih in naglo tekla. Penocroff je razpel tudi puščično jadro in ubral po kompasu ravno smer. Od časa do časa ga je Harbert pri krmlilu zamenjal. Mladenič je tako dobro krmlil, da ga ni Penocroff nikoli grajal zaradi izpremembe smeri. Gedeon Spillett se je razgovarjal zdej z enim, zdej z drugim, in če je bilo potrebno,

je sam priskočil na pomoč. Kapitan Penocroff je izjavil popolno zadovoljnost s svojim moštvom. Za vsako stvarjo je obljubil «četrt vina nagrade».

Zvečer se je prikazal ozki srp mlade lune, ki je imela doseči prvi krajec šele 16. Toda takoj po mraku je mesec zašel. Penocroff je iz previdnosti zavil takozvano puščično jadro, ker ni hotel, da bi ga kakšen vetrni sunek presenetil z jadrnom na jamborski špiči. Pri tako mirni noči je bil ta ukrep pretirana previdnost, toda Penocroff je bil izkušen mornar, ki ga ni mogel kmalu kdo prekositi.

Poročevalec je prespal del noči, medtem ko sta se Harbert in Penocroff menjala vsaki dve uri. Mornar se je zanesel na Harberta kakor nase. Mladenič je zaslužil to zaupanje, ker je bil hladnokrvnen in bistrom. Penocroff mu je kot poveljnič ladje naznačil smer, a Harbertova skrb je bila, da se ni Bonaventura niti za črto oddaljila od nje.

Noč je minila in tudi 12. oktobra je prešel v ravno tako ugodnih okolnostih. Ves dan so se strogo držali jugozpadne smeri, in če ni Bonaventura kakšen nepoznan tok zanašal, tedaj je morala prispeti naravnost na otok Tabor. Sirno morje, po katerem je plavala ladjica, je bilo popolnoma pusto. Le tupatam je zletel mimo v strelni razdalji kak veliki ptič, albatros ali bunjevka, in Gedeon Spillett se je vprašal, ali ni morda kateri izmed njih oni mogočni zračni jadrleci, ki mu je izročil svoje zadnje poročilo za «New-York-Herald». Ti ptiči so bila edina živa bitja v delu Tihega oceana med otokoma Lincolnem in Taborom.

življenju velikih rodbin, so se odlikovale zopet druge strani njihovih značajev: odlično gostoljubje, spoštovanje otrok do staršev, skrb za starše in reveže, popolna poštenost žen, delavnost in ljubezen do doma.

Celotna slika stare slovanske narave ni torej nikakor neugodna. Seveda ni izčrpano s starimi vestmi vse, kar se da o nji povedati. Je tu še cela zgodovina in je tu še današnje stanje, iz katerih se more tudi čitati in katerih se ne sme pustiti iz vidka. Cela vrsta slovanskih in neslovanskih raziskovalcev je poskušala globokeje zapostiti tudi na podlagi zgodovinskega in etnografičnega materiala slovanske naravo, toda kljub tej čim popolnejši analizi, ki je vedno prišla do zaključka precejšnjega nasprotja med slovanskim in germanskim značajem, ni bilo do sedaj, kakor bi bilo treba, ugotovljeno, kaj so Slovani pridobili s svojo zgodovino, z razvojem in trpljenjem naroda, kaj z mešanjem z germanskimi, finskimi, turkotatarskimi in starimi azijskimi življenji, kaj od učinkovanja krščanstva sploh in od učenja krščanskih sekt, in kaj tvori v njihovi naravi podlago, ki je eksistirala za časa poganske dobe že pred tisoč leti. In dokler ne bo to razčiščeno, ni mogoče prenašati današnjih in zgodovinskih pojavov do predhistoričnih dob. In ne smemo se pozabljati, da se ne more govoriti danes, in to še manj kakor pred tisoč leti, o kaki enotni naravi in nrvni višini slovanskega naroda, kajti značaj češkega, srbskega in ruskega ljudstva so si danes diametralno nasprotni, celo obstojajo v naročju posameznih narodnih vej velike razlike značaja, na pr. med Čehi in Slovaki ali med Velikorusi in Malorusi.

Kljub temu pa so nekateri pojavi, ki se zdijo, da so skupne in davne poteze slovanskih narodov. To je neovrgljiva naklonjenost k svobodi posameznika, k demokraciji prehajajoči prav do anarhije, naklonjenost k razglašljanju, skepticizmu (dvomljivosti), da celo k očividnemu misticizmu (skrivnostnosti), katere je smatral M. Zdziechowski za glavni znak slovanske duše, to je dalje s tem sorodna sprejemljiva občutljivost, brzo navdušenje, entuziazem, toda tudi nestanovitnost in manjša sposobnost za delo in nevtrajnost v njem, manjša energija volje in manjše obvladavanje samega sebe, dalje tudi potrpečljivost, odkritosrčnost in veselje do petja, nadalje povečano stremljenje po obči pravičnosti, spravljivosti in socialnem izravnanju. Vedno je pri tem manjkalo slovanski zgodovinski nemških vojaških najemnikov in nagajanja k absolutizmu ali sploh tudi k imperikalizmu, katero nagajenje označuje germansko naravo. Že na koncu XVII. stoletja je Jurij Križanić naglašal mehkost slovanskega naroda proti nemški trdnosti.

(Dalje).

Skozi Bosno do morja

Nadaljevanje; glej «Edinost» od 29. VII., 1. in 3. VIII.)

Naslednje jutro krenemo iz Sarajeva proti Mostaru. Od 450 km dolge proge med Bos. Brodom in Metkovićem je ta del vožnje najlepši. Železnica mora tu zmagati visoko gorovje, ki se razteza po vsej Bosni sposedno z morsko obalo, postavlja velike, skoro nepremagljive — bolje rečeno: doslej nepremagane prometne ovire in daje tudi Bosni kontinentalno podnebje, kar pomeni vkljub precej južni legi hudo zimo, medtem ko vlada takoj onkraj gora toplo morsko podnebje. V načrtu je dolgi železniški predor v taki višini, da jo lahko zmore vsak vlak. Ker pa je to samo godba bodočnosti, mi pa žalobno živimo v sedanjosti, smo morali sopihati v višino skoro 1000 m., ki smo jih na Ivan-planini s pomočjo zobov srečno dosegli. Seveda je šlo s tako hitrostjo (Bog naj mi oprostí greh, če rabim to besedo), da bi šel med vožnjo lahko trgati rože in jih prinesel kakšni buli, ako me ne bi zadrževal oni dogodek...

Posebno lepi so kraji onkraj Ivan-planine ob globoko zarezani strugi reke Neretve. Pokrajina močno spominja na gornjo Sočo in kraje gornje Beneške, vendar bi povedal — samo na uho (naj me Bosanci ne slišijo) — da se mi naši kraji bolj dopadejo. Lahko se mi očita samoljubje, ali jaz mislim, da sem priznal Bosni marsikaj lepega.

Na bosansko-hercegovski meji se sploh menja ves izgled zemlje. Prejšnja rodovitna tla se polagoma izpremenijo v kras, enonadstropne, lesene hiše sredi zelenja in polj — v nizke, zidane: kamenje sredi kamenja. Tako je Hercegovina, najsiromajnejši del Jugoslavije. Le zapadno od Mostara se nahajajo zelo rodovitna tla — 7 km dolgo t. zv. Mostarsko blato. V južnem delu Hercegovine so razmere boljše, ker tam uspeva trta, tobak, oljka, sploh južno sadje.

V Mostar smo prispeli v največji vročini ob 3. uri pop. In ker je v Mostaru res neznozna vročina, se nam je res zelo prilegla kopelji, ki so nam jo Mostarčani kot prvo ponudili. Imajo namreč krasno urejeno kopeljno zgradbo, pa jo zato vsakemu tujcu najprej pokažejo. Poleg reči, ki jih dobiš v vsakem kopališču, se nahaja v I. nadstropju, na strehi veranda za solnčenje, v pritižju orientalna kavarna — takega kopališča ni drugje na Balkanu in tudi daleč izven njega ne, a zamislil ga je — župan — analfabet (kaj bi šele bilo, da je znal pisati in brati!

Mesto daje ob mostovih čez Neretvo lep vtis. Kot znamenitost naj poleg nove pravos. cerkve omenim «Čuprijo», neki čuden most z utrdbo, o katerem pravijo da je rimski samo zato, da imponirajo tujcem, v resnici je le zidan na tipično staro-turški način (kar mi je zaupno zaupal neki Hercegovec). Sicer je mesto prava pravca-ta trdnjava — leži v kotlini, a kamorkoli pogledaš okoli proti nebu, vidiš same utrd-

be («kule» po bosansko), posebno proti Crni gori... Kako se časi izpreminjajo: nekdanj tako potrebne utrdbe ležijo zdaj tam samo za spomin in opomin.

Potem ko smo si v divje romantičnem kraju ogledali močni izvir Radobolje, smo šli na promenado, kar se v Mostaru mora storiti. Nahaja se tam zvezda iz petih dolgih in starih drevoredov — v sredi je rondó — a eden izmed drevoredov služi posebno za promenado. In tu mi, dragi čitatelj, ne zameri, ako se spet povrnem k — bulam. Ne jezi se v naprej, ker povedal bom nekaj lepega. Tu sem imel priliko opazovati vse vrste bosanske ženske noše. Bule so pokrite do preko glave in sicer je vse njih (vrhnje) oblačilo en sam kos, vse iz enega blaga. Razlika med bosansko in hercegovsko nošo je ta, da se pri bosanski vsaj od daleč lahko slutijo obrisi bluze in krila — od daleč sem rekeli! — medtem ko nosijo Hercegovke čisto navadno suktnjo (kakor je ona naša stara za dež), in sicer iz debelega blaga. Ne vem kako morejo strpeti pri hercegovski vročini v taki obleki. Sicer pa se ta noša, ki ni niti malo lepa, v zadnjem času opušta — nosijo jo bolj samo starejše žene, dočim so mlajše prevzele bosansko.

Ker pa velja Mostar za mesto, ki nosi zastavo mode in sploh za bolj napredno od Sarajeva, so šle Hercegovke za korak dalje in ustvarile na pol evropeizirano nošo: spodnji del je pravo krilo, ostalo pa «turško» — ali vedno vse en sam kos. Koprana pa tu zadaj svoji pravi pečat in vlije buli pravi čar — ona koprana, ki propušča en del žarkov, tako da lahko vidiš oblike obraza, te miha in vabi, kakor zakleti, temni kraj iz pravljice... poln sladke skrivnosti... In lepih, elegantnih takih bul smo v Mostaru precej videli. Kar se barv tiče, je stvar zelo enostavna — v bistvu obstojata samo dve barvi: cenejše blago je belo in sivo-modro križem črtano («pipita»), pri imenitnejših pa vlada barva kave.

Omenil sem mično stran dičnih Mohamedank, ali moram jih pogledati še z druge strani. Ne osvobodijo te namreč vse bule tako hitro; marsikatera, ki nosi gosto, niti malo ne prozorno kopreno, ti povzroči dvome o sebi... in vprašanje — je ali ni lepa? je ali ni mlada? — vprašanja, ki nanje ne dobiš odgovora, ti gredo močno na živce. Zato bi fantu slabih živcev ne priporočal, da bi si šel iskat nevesto v Bosno. Prežati bi moral tudi na priliko, da zaslišiš kje nezastro bulo, kar se dogaja n. pr. v mraku, ko si odgrne kopreno, ker bi sicer ubožica nič ne videla, ali pa v intimni ženski družbi — toda pokrje se takoj, ko se zapazi. No, v Mostaru bi imel deset Mohamedank na razpolago, ki so se popolnoma evropeizirale in si sploh ne pokrivajo več obraza ter se seveda tudi v narodno nošo ne oblačijo.

Te poslednje — naj nam oprostijo — nas niso zanimale — take imamo tudi doma. Pač pa smo nekoč vsi skupaj zbrali vso koražo in se približali neki stari, v ono suktnjo odeti buli — to nam bodo vendar še dovolili. Pa jo vprašamo, zakaj se pokriva in ali ni škoda, da se morajo zakrivati mlade, lepe ženske, pa da svet ne more gledati lepote? In znate, kaj je odgovorila? «Pa zašto mora, da svet gleda lepoto? Dosta, da je gleda muž».

Glej, glej kako idealno! Ali nam zapadnjakom precej nerazumljivo... Vendar — sem pomislil — je vredno, da si zapomniš in da naučiš svoje — magari samo bodočo — žensko te molitvice.

Neki naš sentimentalnež pa je dal splošnemu navdušenju za bule duška na ta način, da je odprl svojo pesniško žilico in dodal pesmi: «Tam za turškim grčim...» še par kitic. Ker se dve dasta le peti ne pa zapisati, bom omenil samo eno: Na brasih so kule, na bazaru bule, ki se črno gledajo... A. — a —

Razne zanimivosti

— **Spezificijalna dobra in slaba volja v Rusiji.** V sovjetski republiki kot državi, ki ji diktira volja ene stranke, se opozicija ne more pojavljati v takšni obliki kakor v parlamentarnih državah, najde si pa vedno kakšno pot za izražanje svojega nezadovoljstva, kar je čisto naravno in pametno, saj bi svet brez opozicije ne šel vedno po pravih poteh naprej. Baš v Rusiji pa je opozicija precej na delu in sicer, kakor nam kažejo dogodki iz prejšnjih in zadnjega časa, v komunistični stranki sami, da o drugih ne govorimo. Dokler se udeležuje je na zunaj bolj na neškodljiv način, se zdi, da ji puščajo tudi precej proste roke. Znak za to so številni humoristični in satirični listi, ki ne pustijo nobene količkej važnejše prilike mimo, da bi ne ošvrknili naravnosti ali po strani režima. V tem je razloček med nekdanjimi ruskimi satiričnimi listi in sedanjimi, da se zanimajo danes bolj za notranje zadeve nego za zunanje, česar prej ni bilo. Kakšno pa je to zanimanje, nam pokažejo nekateri primeri iz satiričnega lista «Bogomot», ki vse druge vodi. V neki številki se norčuje iz enoličnosti in dolgočasnosti mnogih sej v sovjetski republiki. Priobčuje karikature «Pri zdravniku» s sledečim besedilom: «Spite več», pravi zdravnik. Bolnik odgovarja: «Ne pomaga nič. Saj sem vsak dan na dveh ali treh sejah.» — V Rusiji so zelo pogoste tatvine kovinskih delov pri spomenikih. Nedavno tega so ukradli železno ograjo okoli znamenitega spomenika Petru Velikemu v Leningradu. List cika na to, ko objavlja ironičen pogovor med kipom Venere in Apolona. Apolon pozdravlja Venero v jutru z besedami: «Dobro jutro, božanska. Lepši ste kakor vedno. Zelo me veseli, da vas niso ponoči odnesli.» — Drugič priobčuje razgovor dveh državljana na mostu. «Mene je nekoč rešil samo rešilni pas,» pravi eden. «Ali si se potapljal?» vprašuje drugi. «Kaj potapljal?» odgovarja prvi. «Pas sem ukradel z mosta in ga prodal, ker nisem imel kaj jesti.» — Tako se v tem zmernem tonu ironizira vsak nedostatek in državi z besedo in sliko. Posebno številne so karikature proti načinu, kako se pobira davek, kako se štedi in kako se politični vpliv izrablja v grde namene. Samo direktno smenjeenje režima in njegovih nosilcev ni dovoljeno. H koncu še eno. V Rusiji se čestokrat dogaja, zlasti na deželi, da nestrpni bolniki dejansko napadejo zdravnike. Neki bolnik, ki je na zdravnika Bachmanna v Ivanovu Voženskem izvršil atentat z močeno kislino in mu pokvaril vid, se je izgovarjal, da mu je med zdravljenjem povzročila velike bo-

lečine. Neki satirični list je objavil karikaturu bolnika, ki sedi v ordinacijski sobi. «Slecite se,» pravi zdravnik. Bolnik dobrodušno: «Ne bojte se. Kaj bi se slekli. Dovolj je, če me preiščete, nimam orožja pri sebi.»

— **Znani list «Kurjer Poljski» je prenehel izhajati.** Uredniki so se že pred nekaj meseci sprli z lastnikom in začeli izdajati «Novega Kurjera Poljskega», ki je staremu finančno toliko škodoval, da je moral ta prenehati. «Kurjer Poljski» je spadal med najstarejše poljske liste. Držal se je nad 100 let.

— **Bankovci iz usnja.** Kitajska je bila prva država, ki je misel kovani denar nadomestiti z bankovci uresničila. Prvi kitajski bankovci so bili iz usnja in še danes se v nekaterih krajih velike države plačuje z usnjem kot polnovrednim denarjem. Ti usnatji bankovci imajo svojo zgodovino postanka. Cesar U-ti je bil nekoč v denarni stiski, zato je silil v svojega zakladnika, naj si izmisli kako sredstvo proti suši blagajne. Takrat je veljal predpis za vse kneze, dvorjane in druge, da so si s kosom usnja pokrili obraz, kadar so stopili v katero cesarjevih soban. Zviti zakladnik jo je kmalu pogruntal. Izdal je ukaz, da se sme za sprejem uporabljati samo usnje jelenov iz cesarskih lovskih revirjev. Tako je nastalo silno povpraševanje po tem usnju, čepa se je dvigala v neznanse višine, blagajna cesarjevega dvora se je pa polnila. Usnje cesarskih jelenov je polagoma zadobilo stalen kurz, povsod se je jemalo kot plačilno sredstvo in tako so nastali prvi bankovci.

Gospodarstvo.

TRŽAŠKA KMETIJSKA DRUŽBA V TRSTU
ima v skladiščih ulica Raffineria št. 7 in Torre bianca št. 19:

Semena: Preizkušena semena jesenske repe, solate endivije, motovilca, broklice, cvetočega karfiola, detelje in karnatke, spinatje, več vrst graha in vsa ostala poljska in vrtna semena.

Sredstva za pokončevanje rastlinskih škodljivcev: Angleško modro galico, žveplo ventilirano, apneni arzenik «Azol», železno galico, «Silvena», razkuževalno sredstvo proti vsem mrčesom itd. **Kmetijske orodje:** Škroplince, znamke «Vermorel», Ferrara, Volpi; žveplianke, razno ročno vrtno in poljsko orodje, kose znamke «Mercur» od 70/cm, znamke «Himalaia» od 60 in 65/cm, grablje lesene, senene vile itd.

Orala znamke «Sack» in znamke «Bäcker», pljučna telesa za lesene gradlje, slamoreznice itd.

Kmetijske stroje vseh vrst nabavlja po želji posameznika od najboljših tujih in domačih tovarn v najkrajšem času in po najzmernejših cenah.

Za notranjo uporabo navedila obrnite se na naše centrale v ulici Torrebianca 19.

UMETNA GNOJILA

Ker smo prejeli dosedaj le malo prednaznanil za naročila superfosfata in amonijevega sulfata, vabimo naše kmetijske organizacije in člane, ki bodo potrebovali gnojila, da vpošljejo čim prej svoje prijave v urad **Tržaške kmetijske družbe v Trstu, ulica Torrebianca št. 19.**

GOSPODARSKI VESTNIK.

Osma številka prinaša sledečo vsebino: Furlan Janko: Vsi! — Zadrugništvo: dr. Agneletto Josip: Pričetek zadruge in izvolitve novega načelstva; C. A.: Tržaška kmetijska družba v Trstu. — Živinoreja: Živinozdravnik Gerbic Josip: O zdravljenju domačih živali; dr. G. J.: Prva pomoč v hlevu (dalje); G. F.: Perutninska kolera in kuga; — r — a: Odpiranje kuacev; ***: Koliko mleka da letno koza? — Mlekarnost; C. T.: Skarstvo in znaštost mleka, — Cebelarstvo; G. F.: Ojačevanje panjev; ***: Kaj pravijo vremenski preroki? — Vinogradništvo: Ušaj Just: Še nekaj o grozdnem meju. — Sadjarstvo: Strekelj Josip: Navadneje rje in prčice na sadnem drevu. U. J. O cepljenju v speče oko. — Poljedelstvo: inž. Čok Andrej. O umetnih gno-

jilih (dalje); inž. Podgornik Anton: Ameriški rogoviček; G. F.: Rdeča ali laška detelja; G. F.: Kosilni stroj in mehanične grablje s petimi slikami. — Vrtnarstvo in cvetličarstvo: — r — n. Pridobivanje semena. — Davki in pristojbine. Toča in davki. — Gospodarski koledar: Avgust. — Vprašanje in odgovori: 53. Končna zamenjava vlog bivše avstrijske pošne hranilnice. 54. Kako zdravim vneto vime? 55. Kako naj zdravim «beli tok» pri kravi? Kako naj zdravim prehlajeno kravo? — Tržne cene. — Gospodarski drobiž. — Listnica uredništva.

«Gospodarski Vestnik» izhaja mesečno stane letno 10 L, posamezna številka po L 1. Uredništvo in uprava se nahajata v Gorici, via S. Giovanni 6, I. na dvorišču.

Berzna poročila.

Trst, 4. avgusta 1920.
Amsterdam 1190, Belgija 81.50, Francija 81, London 145.25, New York 29.80, Španija 440, Švica 570, Atene 35, Berlin 700, Bukarešt 13, Praga 91, Ogrska 0.0410, Dunaj 415, Zagreb 52.50.
Vojnoškodninske obveznice 66.35.

DAROVI

Mesto «fantovske» daruje g. Emil Kalan potom neveste Anice L 50 za lonjersko podružnico Sol. društva.
Zeleč mlademu paru vso srečo, daruje Tonček L 10, Toni 10, Virgilij 10, Angelj 10, Ferjan 10, N. N. 5 in inž. Dreček 3 isti podružnici.
Za svetoivansko podruž. Sol. društva so darovali: Vedno radodarna Ivanka in Matko Gradinar 100.— L in Kalan Milko mesto «fantovščine» 50.— L vkupno 150.— L. Srčna hvala.

V skladišču vina

Trst, Via G. Capria 4
je vedno na razpolago velika množina prvotnega istrskega in vipavskega vina, tropinovca in marsale. — Pošiljate tudi na deželo. Priporoča se gostilničarjem in družinam za obilen obisk lastnik
Franc Tomažič.

Zobozdravnik

Dr. Sardoč D.
ordinira v TRSTU
Via M. R. Imbriani 16, I. (prej Via S. Giovanni)
od 9-12 in od 5-7

VOZNI RED

CENTRALNA POSTAJA
TRST - TRŽIČ - CERVIJAN - BENETKE
Odhodi: 5.30; 6.10; 8.05; 10.05; 13.30; 14.55; 17.—; 18.—; 18.15; 19.30; 23.45.
Dohodi: 5.30; 8.10; 10.—; 11.05; 13.10; 14.15; 17.—; 18.25; 20.35; 23.25; 23.50.
TRST - GORICA - KORMIN - VIDEM
Odhodi: 5.40; 6.25; 7.10; 8.20; 12.45; 15.35; 17.30; 19.55.
Dohodi: 7.53; 8.55; 11.50; 14.35; 18.—; 19.—; 20.—; 22.55.
TRST - NABREŽNA - SV. PETER - POSTOJNA
Odhodi: 1.—; 5.05; 7.—; 9.25; 11.30; 14.45; 16.30; 18.40; 19.45; 20.20; 21.05.
Dohodi: 4.—; 7.—; 7.35; 8.30; 9.15; 11.25; 12.35; 16.42; 18.43; 20.15; 21.35; 23.10.
DRŽAVNI KOLEDVOR
TRST - BUJE - POREČ
Odhodi: 5.—; 10.—; 13.55; 18.25.
Dohodi: 7.50; 12.15; 18.10; 21.15.
TRST - GORICA - PODBRDO
Odhodi: 6.10; 6.50; 12.—; 17.35; 18.35.
Dohodi: 7.37; 11.51; 15.35; 21.25; 22.40.
TRST - HERPELJE - PULA
Odhodi: 5.20; 11.55; 12.30; 19.05.
Dohodi: 7.32; 9.50; 16.04; 21.32.

TISKARNA «EDINOST» TRSTU

Izvršuje vsa tiskarska dela v najmodernejem stilu kakor tudi v večbarvnem tisku. Razpolaga za najmodernejšimi stroji: črkami, Lynotype, stereotipjo ter rotacijskim strojem. Vsa naročila se izvršujejo točno in po zmernih cenah.

Ulica S. Francesco d'Assisi 20

IZŠEL JE: Roman v treh delih
MOČ PRETEKLOSTI
Spisala V. J. Križanovska. Iz ručine prevedel IVAN VOJK.
Cena L 6.—, po pošti priporočeno L 7.40. V inozemstvo L 6.60 proti vnaprej poslanemu znesku. Roman je izdal iz založila Tiskarna Edinost. - Prodaje: Tiskarna Edinost v Trstu, Via S. Francesco 20/L. - Knjižarna J. Štoka, Via Milano 37 in Zen. dobr. združenje v Trstu, Nar. Knjižarna, Gorica, Carducci 7. - Kraigher Josip, Postojna.
Vezano v originalno platice (cena L 10.—) se dobi v knjižarni STOKA.

Naročajte in širite „EDINOST“
KRONE
plačuje vedno par cent. več kot drugi
ALOJZIJ POVH, Piazza Garibaldi 2
811 **prvo nadstropje**
Pazite na naslov! Pazite na naslov!

JAKOB BEVC
urarna in zlatarna
Trst, Campo S. Giacomo 5
Zlato kupuje v vsaki množini po najvišjih cenah
Krone plačuje višje kot vsi drugi.
Zaloga raznovrstnih ur in zlatenine. (714)
ZDRAVNIK
Dr. Fran Korsano
818 **sprejema od 12 do 1**
in od 5 do 7
Via S. Lazzaro št. 17 I. n.

Krone po 2.40
zlato plačuje po višjih cenah nego vsak drugi!
Briljante, platina, 20-kronske zlata komala
Albert Povh — urarna
Trst, Via Mazzini 45 810

Priporočljive tvrdke
„Adria čevlji“
trgovina
GORICA — Corso Verdi 32
Posebnost: Velika zaloga raznih čevljev za sport

Narodna tiskarna združena s knjigovoznico
GORICA — Via C. Favetti 9.
Narodna knjigovozna združena s papirnico
GORICA — Via G. Carducci 7.

KERŠEVANI JOSIP
Dvokolesa, šivalni stroji, puške
GORICA — Piazza Cavour 9.

Martin Poznajelšek
odlikovana krojačnica z izbiro vzorcev
TRST — Via Giuseppe Carducci 36.

SLOVENC!
Ne pozabite, da ima tvrtka
„Old England“
Trst, Corso V. E. III, 26
nasproti zastavljajnici
Izgotovlj. obleke
površnike 5/4
tu-in inozemsko blago
Lastna krojačnica I. reda
Govori se slovensko

Tržaška posojilnica in hranilnica
registрована zadruga z omejenim poročtvom
uraduje v svoji lastni hiši
ulica Torrebianca 19, I. nadst.

Sprejema navadne hranilne vloge na knjizice, vloge na tekoči račun iz vloge za čekovni promet, ter jih obrestuje
po 4%
večje in stalne vloge po dogovoru.
Sprejema «Dinarje» na tekoči račun in jih obrestuje po dogovoru.
Davek od vlog plača zavod sam.
Daje posojila na vključbe, menice, zastave in osebne kredite. — Obrestna mera po dogovoru.
Na razpolago varnostna celica (safe)
Uradne ure za stranke od 8 1/2 do 13
In od 16 do 19
Ob nedeljah je urad zaprt.
Štev. telef. 25-67. 750
Najstarejši slov. denarni zavod